

Магістр 2 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СУТНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ "СУДОВО-ЕКОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА"

Анотація. Запропоновано авторське уточнене бачення терміна "судово-економічна експертиза". Враховано виокремленні сутнісні ознаки судово-економічної експертизи.

Аннотация. Предложено авторское уточненное видение термина "судебно-экономическая экспертиза". Учены выделенные существенные признаки судебно-экономической экспертизы.

Annotation. The author refined vision of the term "judicial and economic expertise" is offered. The author's essential features of the judicial and economic expertise are taken into account.

Ключові слова: судово-економічна експертиза, процесуальна дія, доказ.

На сучасному етапі поняття "економічна злочинність" стало одним із центральних кримінологічних понять, тому виникає необхідність боротьби зі злочинами в економічній сфері, а її результативність буде залежати від наявності та обґрунтованості здійснення економічного контролю та судово-економічної експертизи.

Визначенню сутності судово-економічної експертизи в різні роки присвячували свої роботи такі вчені, як: Базась М. Ф., Бандурка А. М., Білуха М. Т., Бутинець Ф. Ф., Волинець Л. М., Назаренко Є. А., Мумінова-Савіна Г. Г., Камлик М. І., Понікаров В. Д. та ін.

Метою дослідження є обґрунтування сутності дефініції "судово-економічна експертиза".

У результаті проведеного дослідження встановлено, що сама сутність судово-економічної експертизи визначається через поняття. На сучасному етапі існує багато тлумачень щодо визначення поняття судово-бухгалтерської (судово-економічної) експертизи. При цьому на підставі існуючих визначень дефініції можна виділити основні ознаки судово-економічної експертизи, що подані у таблиці.

Таблиця

Основні ознаки судово-економічної експертизи

Автори	Ознаки					
	Форма проведення					
	н і я	ь н я				
Назаренко Є. А. [1]	+	-	-	-	-	-
Волинець Л. М. [2]	+	-	-	+	-	-
Бутинець Ф. Ф. [3]	-	+	-	+	+	+
Білуха М. Т. [4]	+	-	-	-	-	-
Базась М. Ф. [5]	+	-	-	+	+	+
Мумінова-Савіна Г. Г. [6]	+	-	-	+	-	+
Понікаров В. Д. [7]	-	+	-	+	-	+
Швець В. Є. [8]	-	-	+	+	-	+

Як видно з таблиці, автори у процесі визначення поняття судово-економічної експертизи враховували різні змістовні ознаки. Так, наприклад, Назаренко Є. А., Волинець Л. М., Білуха М. Т., Базась М. Ф., Мумінова-Савіна Г. Г. під судово-економічною експертизою розуміють дослідження, а Бутинець Ф. Ф. та Понікаров В. Д. визначають її як процесуальну дію.

Наведене Назаренко Є. А. та Білухою М. Т. визначення, на думку автора, недостатньо пояснює сутність судово-економічної експертизи, бо не розкриває мети і підстав її проведення. Волинець Л. М. також дуже обмежено розкриває поняття, не враховуючи підстави та мету проведення експертизи, тому слід звернутись до інших авторів.

Так, визначення, які надали Бутинець Ф. Ф., Базась М. Ф., Понікаров В. Д. дають найбільш повне та ґрунтовне роз'яснення судово-економічної експертизи.

Узагальнюючи зазначене, можна зробити висновок, що сутністю судово-економічної експертизи є дослідження фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, яке в межах чинного законодавства здійснюється особою, котра володіє спеціальними знаннями в галузі економіки, з метою надання висновку стосовно кола питань, що були поставлені органами дізнання, досудового слідства чи суду.

Отже, на підставі проведеного аналізу існуючих теоретичних підходів до визначення сутності судово-економічної експертизи виокремлені її основні ознаки та подано власне бачення цієї дефініції. Напрямом подальшого дослідження є розробка схеми організації судово-економічної експертизи в Україні.

Наук. керівн. Кожушко О. В.

Л і т е р а т у р а: 1. Назаренко Е. А. Судебно-бухгалтерская экспертиза : учебн. пособ. / Е. А. Назаренко. – Донецк, 2000. – 115 с. 2. Волинець Л. М. Перевірка бухгалтерської документації. Хто та як її проводить / Л. М. Волинець. – Х., 2005. – 80 с. 3. Білуха М. Т. Судово-бухгалтерська експертиза : підручник / М. Т. Білуха. – К. : Видавнича компанія "Воля", 2004. – 656 с. 4. Бутинць Ф. Ф. Судово-бухгалтерська експертиза : навч. посібн. / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2004, – 460 с. 5. Базась М. Ф. Теоретико-методологічні засади судово-бухгалтерської експертизи : навч. посіб. / М. Ф. Базась. – К., 2007. – 488 с. 6. Мумінова-Савіна Г. Г. Судово-бухгалтерська експертиза : навч.-метод. посіб. / Г. Г. Мумінова-Савіна. – К. : КНЕУ, 2004. – 268 с. 7. Понікаров В. Д. Судово-економічна експертиза : навч. посіб. / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Л. М. Попова. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 271 с. 8. Швєць В. С. Основи бухгалтерського обліку та судово-бухгалтерської експертизи : підручник / В. С. Швєць. – К., 2008. – 240 с.